

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5463/2024
26.09.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Милосављевић адвокат из ..., против противника предлагача ББ из ..., коју заступа Центар за социјални рад „Сава“ из Сремске Митровице, чији је привремени старатељ ВВ радник Центра за социјални рад „Сава“, а пуномоћник Љубица Филиповић адвокат из ..., одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Сремској Митровици Гж 1928/23 од 01.11.2023. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија противника предлагача па се **УКИДАЈУ** решења Вишег суда у Сремској Митровици Гж 1928/23 од 01.11.2023. године и Основног суда у Сремској Митровици Р2 30/22 од 14.06.2023. године, исправљено решењем истог суда Р2 30/22 од 09.10.2023. године, и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Вишег суда у Сремској Митровици Гж 1928/23 од 01.11.2023. године одбијена је као неоснована жалба противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Сремској Митровици Р2 30/22 од 14.06.2023. године, исправљено решењем истог суда Р2 30/22 од 09.10.2023. године којим је противник предлагача делимично лишена пословне способности у домену одлучивања о психијатријском лечењу и располагању имовином веће вредности односно непокретности и покретном имовином веће вредности у власништву, наложено Центру за социјални рад „Сава“ из Сремске Митровице да по правноснажности овог решења постави сталног стараоца противнику предлагача и о томе обавести суд, наложено матичару Града Сремска Митровица да по правноснажности решења изврши упис чињенице делимичног лишења пословне способности у домену одлучивања о психијатријском лечењу и располагању имовине веће вредности односно непокретности и покретне имовине веће вредности у власништву противника предлагача у матичној књизи рођених, одређен рок у коме ће се проверити да ли постоје разлози за даље трајање изречене мере а који не може бити дужи од 3 године и наложено Републичком геодетском заводу, Служби за катастар непокретности да изврши упис забележбе делимичног лишења пословне способности у погледу располагања непокретном имовином противника предлагача која је уписана у лн бр. ... КО ..., парацела бр. .../... површине 589 м2, број дела 1

земљиште у грађевинском подручју, земљиште под зградом и другим објектом у улици ... бр. ... на којој је саграђена породична стамбена зграда површине 136 м², објекат преузет из земљишне књиге и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажног решења донетог у другом степену противник предлагача је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба поступка учињених пред другостепеним судом.

Испитујући побијано решење у смислу члана 408. у вези члана 420. ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... 10/23) а у вези члана 27. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија дозвољена и основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању противник предлагача рођена је ... године у ..., Република ..., завршила је средњу школу. Из брака са ГГ, који је окончан разводом 24.08.2011. године рођен је заједнички син ДД, овде предлагач, који је након развода родитеља живео са мајком и то најпре у ..., а од 2018. године у ... где је противник предлагача купила кућу. Противник предлагача је лечена у неуропсихијатријској болници „...“ у ... од 01.11.2002. године до 17.12.2002. године са упутном дијагнозом... и завршном дијагнозом ... и прописана јој је терапија. Противник предлагача се овој здравственој установи јавила на преглед тек 16.07.2015. године и то ради добијања терапије коју узима, а 16.06.2016. године на контролни преглед. Након тога је лечена под дијагнозом ... што представља хроничну душевну болест и захтева доживотно лечење које је она прекинула самоиницијативно. На дан прегледа од стране судских вештака противница предлагача је била будне свести, исправно оријентисана у свим правцима, уредне спољашњости а из разговора са њом вештаци су закључили да се ради о некомплијантом пацијенту који своје лечење спроводи адекватно свом интересу због чега су они закључили да постоји потреба за одређивањем старатеља који би штитио њена права и интересе и имовину. Противник предлагача живи сама у својој кући и ангажована је од стране Агенције „...“ ... где више од 7 година ради као Може да се издржава од зараде коју остварује као ... и отплаћује дугове који су настали док није била радно ангажована. Кућа у којој живи је условна за живот али нема електричну енергију и гас који су искључени због дуговања која је настало док није радила.

На овакво утврђено чињенично стање нижестепени судови су применом одредби члана 147. став 1. Породичног закона, члана 259. ЗПП и чланова 31. – 44. Закона о ванпарничном поступку оценили основаним предлог овлашћеног предлагача за делимично лишење пословне способности противника предлагача.

Међутим овакво правно становиште нижестепених судова засновано је на погрешној примени материјалног права због чега је чињенично стање непотпуно утврђено на шта се основано указује ревизијом противника предлагача.

Одредбом члана 147. став 1. Породичног закона прописано је да пунолетно лице које због болести или сметњи у психофизичком развоју својим поступцима непосредно

угрожава сопствена права интересе или права и интересе других лица може бити делимично лишено пословне способности. То значи да је нужен услов за лишење пословне способности да лице због душевне болести или сметњи у психофизичком развоју није способно да се само брине о својим правима и интересима. То даље значи да у случају лишења пословне способности мора постојати узрочна веза између душевне болести односно сметњи у психофизичком развоју и неспособности лица да се самостално брине о својим правима и интересима. У конкретном случају нижестепени судови нису довољно разјаснили постојање те узрочне везе.

Наиме, како то утврђују нижестепени судови, противник предлагача живи сама у својој кући у ..., ангажована је од стране Агенције „....“ ... где више од 7 година ради као ... и од тако остварених прихода сама себе издржава. У току поступка судски вештаци нису посветили пажњу овој чињеници, а констатација вештака да се ради о некомпљантном пацијенту који своје лечење спроводи адекватно свом интересу није довољан основ за закључак да противница предлагача нема телесну и душевну зрелост потребну да заштити своја права и интересе у лечењу и располагању својом имовином. Како нижестепени судови у својим одлукама не садрже чињенично утемљење које оправдава одлуку о делимичном лишењу пословне способности противника предлагача, то се чињенично стање од значаја за одлуку о поднетом предлогу не може сматрати потпуно и правилно утврђеним а што је од утицаја на правилну примену материјалног права због чега су нижестепене одлуке у наведеном делу морале бити укинуте.

У поновном поступку првостепени суд ће допунским вештачењем од стране судских вештака уз учешће судије, каква обавеза је прописана одредбом члана 38. став 2. Закона о ванпарничном поступку употпунити чињенично стање и разјаснити све околности од значаја за доношење одлуке о поднетом предлогу на коју је указано овим решењем и правилном применом материјалног права о поднетом предлогу донети правилну и закониту одлуку.

На основу изнетог, применом члана 416. став 2. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**